

Kommunnätverket Induction III

Till Lärarutbildningsnämnden

Angående praxisnära forskning för Lärarutbildningsnämnden i Gävle – nödvändigheten av diskutera och definiera begrepp**Ärende:**

I samband med medelstillsdelningen inför 2008 så gjordes en värdering av Induction-projekten I-III av Lärarutbildningsnämndens forskningsberedning, som tyder på att det finns olika definitioner av praxisnära forskning och framför allt hur sådan forskning skall bedrivas för att kunna sägas ha hög kvalitet och vara möjlig att finansiera av Lärarutbildningsnämnden.

Sekreteraren i Vetenskapsrådets utbildningsvetenskapliga kommitté (UVK), Berit Askling, skriver i Forska 2003 nr 1 att

”Den utbildningsvetenskapliga forskningen behandlar vad som på ett eller annat sätt ingår i varje människas vardag, men det är ofta ett långt avstånd mellan forskningsresultat och konkret tillämpning.

Att få igång den praxisnära forskningen - forskning som bedrivs och utvecklas i nära anslutning till de professionella verksamheterna - har blivit en viktig fråga för Utbildningsvetenskapliga kommittén ”

UVK definierar i Rapport 2003:2 att

”Praxisnära forskning är den forskning som bedrivs och utvecklas i nära anslutning till pedagogisk verksamhet.”

I samverkansavtalet med kommunerna i Gävleborgs län 2007 § 16 framgår att högskolan skall beakta kommunernas förslag till forsknings- och utvecklingsarbeten i sitt underlag för beslut om tematiska forskningsområden. Dessa förslag emanerar från behov i den pedagogiska verksamheten

I den forsknings-samverkan mellan Högskolan i Gävle, Åbo Akademi i Vasa och Ungdomsstyrelsen och där Region Gävleborg givit startmedel, är syftet att genom forskning om ungdomars liv och hälsa i Österbottens och Gävleborgs län, förbättra deras förutsättningar att utvecklas under grundutbildningen inför etablering i samhälle och arbetsliv. Även här finns underlaget dels i pågående forskning vid de två lärosätena men även i det samarbete som utvecklas mellan de två länen.

I dagens diskussioner om högskolans och universitetens roll i samhället har den praxisnära forskningen enligt vår mening fått högre relevans för utveckling av vårt län och även för bibehållande av forskningsresurser på lärosätena.

Lärarutbildningsnämnden har som mål att stödja praxisnära forskning och i LUN:s forskningsprogram framgår strävan att utveckla formerna för och innehållet i den relevanta praxisnära forskningen men vi inte kan läsa in definitioner eller beskrivningar av vad lärarutbildningsnämnden anser vara praxisnära forskning och vad som kan anses vara god kvalitet på praxisnära forskning.

Sedan kommunnätverket initierades 1998 har det funnits en diskussion i anslagsgivande organ på Högskolan i Gävle om hur stor utvecklingsdel man kan tillåta i ett forskningsprojekt, för att det ändå ska kunna kategoriseras som praxisnära forskning av god kvalitet. Åsikterna har sedan 1998 gått isär. Kommunnätverket Induction I-III anser det vara av största vikt att initiera en sådan diskussion i nämnden för att undvika problem vid medelstilleddning till praxisnära projekt. Detta handlar inte primärt enbart om kommunnätverket Induction, utan om alla forskare som arbetar med praxisnära forskning.

Kommunnätverket Induction III ber att få inbjuda forskningsberedningen till nästa projektmöte för att starta en diskussion om praxisnära forskning. Om inte detta är möjligt ber kommunnätverket att få förslag på dag för en sådan diskussion. Diskussionen kan mycket väl utgå från den forskning och utveckling som bedrivits i kommunnätverket Induction som ett konkret exempel, även om denna frågeställning inte enbart handlar om detta praxisnära projekt.

En kortfattad redogörelse lämnas för den forskning –och utveckling som bedrivits inom kommunnätverket Induction inför en diskussion om praxisnära forskning, se bilaga.

Kommunnätverket Induction III

Lars Broberg, Tierps kommun
Anita Båth, Ljusdals kommun
Bo Edvardsson, Gävle kommun
Raija Engström, Hudiksvalls kommun
Lennart Gustafsson, Söderhamns kommun
Maj-Britt Karlsson, Bollnäs kommun
Tomas Larsson, Ovanåkers kommun
Ulf Lööv, Sandvikens kommun
Erika Spinnars, Bollnäs kommun
Bo Sundström, Gävle kommun
Anne Åkerlöf, Sandvikens kommun
Paula Örn, Läraförbundet
Anna Jandel Holst, Lärarnas Riksförbund

Bilaga

Praxisnära och deltagarorienterad projektmodell – kortfattad beskrivning

Här ges en översikt över de två tidigare projekten och den modell som projektet arbetar efter. *Induction I. Stöd till nya lärare* inleddes 1999 i samverkan mellan Högskolan i Gävle och Gävles, Sandvikens och Hudiksvalls kommuner. Att dessa tre kommuner blev de första samarbetspartners berodde bl. a på en spontan kontakt med projektledaren Raija Engström efter ett radioprogram som handlade om vad Hudiksvalls kommun gjorde för sina nya lärare och för att kunna rekrytera nya lärare. Gävle och Sandviken fick förutom Hudiksvall ett erbjudande att ingå i projektet och tackade ja. Förutom dessa tre kommuner kom även de två största lärarfacken med i projektledningsgruppen, vilket bidragit till att projekten blivit så pass kända. De tre kommunerna utvecklade olika modeller för induction-perioden med stöd av projektet. Projektet avslutades årsskiftet 2001/2002 och har avrapporterats på olika sätt.

I *Induction II: Stöd till nya lärare med hjälp av mentorer* ingick nio kommuner: Sandvikens kommun, Gävle kommun, Ockelbo kommun, Bollnäs Kommun, Ovanåkers kommun, Söderhamns kommun, Ljusdals kommun, Hudiksvalls kommun samt Tierps kommun. Detta projekt avslutades i årsskiftet 2004/2005 och den 18/2 2005 anordnades en avslutande som arrangerades av Gävle kommun. Dagen var mycket välbesökt med inbjudna gäster från hela landet. Dagen avslutades med att konstatera att kopplingen mellan grundutbildning och kompetensutveckling var viktig att bedriva i nästa projekt *Induction III Från utbildning till yrkesarena*.

Projektmodell

Projektmodellen bygger på att varje kommun har en alternativt två deltagare (en eller två beroende på storlek på kommun) i projektledningsgruppen, som leds av Åsa Morberg. Dessa deltagare har något olika positioner i den egna kommunen, men de är alla omsorgsfullt utvalda för att representera sin kommun i Inductionprojektet. De representerar olika kategorier allt ifrån lärare till centralt placerade skolutvecklingssamordnare. Det finns även rektorer med bland deltagarna i ledningsgruppen, men de flesta i projektledningsgruppen har någon form av centralt utvecklingsuppdrag i kommunen. Det finns också ombudsmän från såväl Lärarförbundet centralt till Lärarnas Riksförbund och detta ger projektet mycket bra aktuell central information och mycket bra kontakter. Från högskolan deltar lärare i forskningsgruppen induction. Ledningsgruppen för projektet brukar vara cirka 20 stycken och har träffats till möten minst tre gånger per termin. Projektmöten tar en hel arbetsdag i anspråk och äger rum såväl på högskolan som ute i kommunerna. Att båda parter i projekten har värdskap för projektmöten är viktigt.

Projektmötena är av två huvudsakliga modeller. En mötesmodell som alltid äger rum på högskolan är möten då forskare, nationella eller internationella, besöker projektledningsgruppen. Dessa möten är uppbyggda så att den gästande forskaren medverkar vid ett projektmöte och därefter inbjuds övriga intresserade från högskola och från kommunerna till en uppföljande föreläsning eller ett uppföljande seminarium. Dessa dagar har varit välbesökta och uppskattade och bidragit till kunskapsutvecklingen. En annan mötesmodell är de möten som alltid äger rum ute i kommunerna i en bestämd turordning. Alla kommuner är värdar för dessa projektmöten. Dessa möten är alltid sådana att förmiddagen ägnas åt värdkommunens arbete med nya lärare, exempelvis hur introduktionsprogrammet ser ut eller vilken mentorsmodell kommunen utvecklas eller hur mentorena utbildas. Dessa möten är viktiga för informationsspridning och inspiration till fortsatt arbete i den egna verksamheten. De är också viktiga för att kritisk granskning ska kunna ske av värdkommunens introduktionsprogram. Efter informationen tar projektledaren vid och arbetar en halvdag med projektfrågor.

Nio års erfarenheter av kommunnätverket Induction och information om pågående projekt Induction III Från Utbildning till yrkesarena

Övergripande syfte med inductionprojekten: Att utveckla och forska kring nya lärares första tid, den s.k. Induction-perioden. I projektet bedrivs praxisnära forskning.

Deltagare i nätverket: Anita Båth, Ljusdals Kommun, Bo Edvardsson, Gävle Kommun, Raija Engström, Hudiksvalls kommun, Lennart Gustafsson, Söderhamns kommun, Maj-Britt Karlsson, Erika Spinnars, Bollnäs kommun, Lars Broberg, Tierps kommun, Tomas Larsson, Ovanåkers kommun, Paula Örn, Lärarförbundet, Ulf Löf, Sandvikens kommun, Bo

Sundström, Gävle Kommun, Anna Jändel-Holst, Lärarnas Riksförbund, Anne Åkerlöf, Sandvikens kommun samt forskargruppen Induction

Induction-projektet efter nio års arbete

Forskargruppen Induction är den mest publicerade forskargruppen inom området i Sverige. Gruppen har fått drygt 5 miljoner från Utbildningsvetenskapliga kommittén 2006. Gruppen fick 500 000:- för att starta ett Nordeuropeiskt Nätverk, NQTNE. Arbetet är treårigt. Gruppen publicerar sig internationellt och har nätverk nationellt, nordiskt och europeiskt. Internationell konferens genomfördes senast våren 2007. Kommunerna i projektet anses som mycket framstående i arbetet med nyblivna lärare och kommunerna får stå modell för andra kommuners arbete med nya lärare.

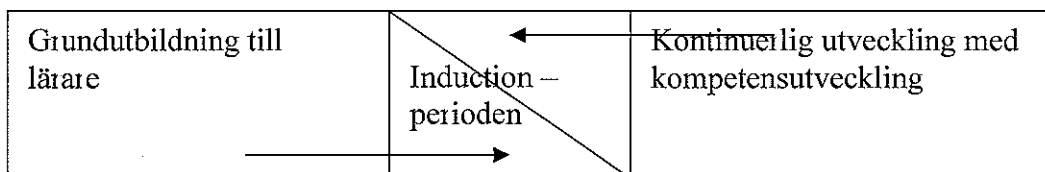
Vad vet vi om nyanställda och deras situation idag?

Några exempel på erfarenheter och forskningsresultat från projektet kan ges. Alla kommuner i projektet har utvecklat introduktionsprogram, såväl arbetsplatsintroduktionsprogram som yrkesintroduktionsprogram. Utformningen är lokalt mycket olika, som blir följden i ett decentraliserat styrsystem. Nya lärare som får stöd får en mindre praxisschock och bättre förutsättningar för en lyckosam professionsutveckling och kan därmed också tidigare bidra till den lokala skolutvecklingen på. Ambition, ekonomi och kvalitet varierar självklart i projektkommunerna. Nya lärare tas idag emot på ett bättre sätt idag, än för sju och ett halvt år sedan, utifrån de olika lokalt utformade inductionperioderna. Nya lärare stöds av mentorer i kommunernas lokalt utformade mentorsprogram. Mentorer utses på olika sätt, och utifrån olika kriterier, och mentorsstödet fungerar olika. Utbildningen för mentorerna är olika utformade och arbetet leds på olika sätt. Vi vet vad nya lärare anser om sin grundutbildning och har kunskap om ett antal områden som kommunerna kan uppmärksamma när nya lärare tas emot och startar sin tjänstgöring.

Vad är då kärnan i pågående projekt Induction III?

Vi har valt att fokusera på kopplingen mellan grundutbildningen, induction och kompetensutveckling i Induction III. Inductionperioden kan beskrivas som en socialisationsprocess som startar redan under den grundläggande lärarutbildningen och så småningom leder till en yrkesidentitet i lärarprofessionen. I Induction III används den kunskap som tagits fram i Induction I och Induction II och kan komma grundutbildningen till del. Kopplingen mellan grundutbildningen, induction och kompetensutveckling tydliggörs, se nedanstående figur:

Grundutbildning - Inductionperioden – kompetensutveckling i det livslånga lärandet

De tre delarna i en lärares utbildning: grundutbildning, induction och kompetensutveckling ses oftast som tre separata delar, utan koppling mellan de olika delarna. I projektet Induction III ses de tre delarna som en helhet och kopplingarna mellan dessa delar tydliggörs i *Induction*

III – från utbildning till yrkesarena, utveckling och konsolidering Under Induction II togs bland annat ett datamaterial fram av forskargruppen Induction och de deltagande kommunerna, över vad nya lärare anser om grundutbildningen och vad som kan göras för att effektivisera grundutbildningen och detta material är publicerat i vetenskaplig artikel i Utbildningspolitiska Institutets nättidskrift Educational Studies (Morberg, 2 005:2). Denna artikel är en av många utgångspunkter för att arbeta med kopplingen grundutbildning och inductionperioden.

Arbetsåret 2008

2008-02-14 Inductiondag. Observera att vi har en inbjudan till Hudiksvall av Raija Engström.

April, månad Praxisnära forskning på Högskolan – dag när forskningsberedningen kan ställa upp.

2008-05 Projektmöte

2008-10-28- -30 Studieresa med internationell konferens i Tallinn

2008-12 - Projektmöte

Arbetsåret 2008

Denna plan revideras kontinuerligt. Den kommer att följa med både inbjudningar till aktiviteter och minnesanteckningar

Åsa Morberg

